

Szerke: *...*
 Templon: *...*
 Kiadói: *...*
 Sándor: *...*
 Sürgőnycim: „Déibácska”
 Telefonszám: 137.

DÉIBÁCSKA

Előfizetési árak:
 Egy óra - 10 dinár
 Negyedévre - 30 dinár
 Félévre - 60 dinár
 Egyes szám ára:
50 PARA.

Novisad-Ujvidék, 1922. jan. 3.

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 2. szám.

KEDD

A munkások

megakarták akadályozni a sztrájkot. Németország komoly időkötél és ezekben a napokban sötétlelkű agitátorok félrevezették a német vasutasokat, sztrájkra izgattak, de csak részben érték el sikert. A tömegnek azt a részét tudták megtántorítani, amely minden sötét machinációnak könnyelmű eszközeül dobja oda magát. Semmi más nem lebeg előtte, mint a pillanatnyi haszon, és minden mást semmibe véve, csak a mának él. Kivesztett ebből a tömegeből minden magasabb iránti fogékonyság és gondolata nem tud felemelkedni arra a nivóra, amely kötelezővé teszi az egyén céljainak alárendelését, akkor, amikor a közösség javának a megmentéséről van szó. Elvakult, öntudattalan emberhalmaz ez minden emberi vonás nélkül. A német vasutak a térdre kényszerített birodalom életerei és ha ezek megállnak, akkor a katasztrófa elkerülhetetlen. A jóvátétel, Damokles kardja ott lebeg a hatvanmillió birodalom felett és csak a legnagyobb erőfeszítéssel, az öntudatos egységgel és végtelenig fokozott munkateljesítménnyel tudják biztosítani az állami gépezet zavartalan menetét. És ilyenkor akarják megállítani a robogó vonatokat, hogy ezáltal halálos merevség szállja meg a birodalom tagjait. A végső csapást akarják mérni nemzetükre, elősegíteni azt a munkát, amelynek célja kifosztani és koldusbotra juttatni az egész német népet, de ez a pusztulás őket is a romok alá fogja temetni. A sötét munkának vétőt kiáltott oda a német munkásság azon része, amelyben nem halt még ki az öntudat, amely világosan gondolkodik és egészséges látással nézi az események folyását, amelyek elsodrassal fenyegetik nemcsak az államot, hanem az egyént is. Érzik azt a kapcsolatot, amely velük és belőlük képezi a német népet és ha ebből a nagy rendszerből egyetlenegy belső rész ártó szándékkal dolgozik, olyan súlyos zavarok keletkezhetnek, amelyek megbénítják a további haladásnak a lehetőségét is. A német munkások értelmes rétege tovább is dolgozik a saját és népe érdekében. Tudja és látja azokat az indító okokat, amelyek erre a romboló lépésre uszítja a dolgozó réteg fejelemzetlen részét. Átérzi ennek a szomorú lépésnek minden következményét és a keserű tudat annyira erőt vesz rajtuk, hogy ennek a kirobbanásában másban nem nyilvánulhat meg, csak abban, hogy fizikai eszközökkel igyekezzenek jobb belátásra bírni a félrevezetett tömeget. A munkás leg-hatalmasabb és leghatásosabb harciesszöke a sztrájk és most munkások ököl-lel mentek a sztrájkolók ellen. Vajjon jogos és indokolt lehet-e ez a sztrájk?

A belpolitika ujéve

Választások?

Beograd, január 1. (A Déibácska munkatársától.) A politikai Ujévkor az érdeklődés homlokterében az a kérdés áll, mi lesz az új parlamenti választásokkal? Guvernementális körökben bizonyosra veszik, hogy a kormány elhatározta, hogy rögtön megkezdje az előkészületeket a választások kiírására. A képviselők körében ugyan új választásokhoz kevés hajlandóság mutatkozik. Ellenkezőleg. A mai képviselők közül igen sok tudja, hogy az új parlament számára nem igen vár hely, már azért is mivel a mandátumok számát 100 al csökkentik, másrészt pedig a politikai konstellációban is meglehetősen változások várhatók. A Déibácska tudósítója beszélgetést folytatott egy előkelő politikussal aki a jövő év választások kiállításáról a következőképpen nyilatkozott:

Szerbiában a mandátumok körüli harc főképpen a radikálisok és demokraták között fog lefolyni, az agrárpárttal való küzdelem csak másodrendű lesz. Az agrárpárt ugyanis nem tudja pozícióját annyira megerősíteni, hogy valami nagy esélye legyen az új választásoknál.

A Vajdaságban a viszonyok hasonlóak. Itt csak a nemzetiségek részvétele a választási kampányban lehet előlényeges eltolódásokat.

Boszniában a választási mozgalomban ezúttal teljesen új momentumok fognak fel-

szinre kerülni, úgy a muzulmánoknál mint a többi választónál.

Horvátországban már most teljesen világos a kép itt csak két határozott tábor van: a Horvát Blokk és Pribicevics hívei.

Szlovéniában ugylátezik legbizonytalanabb a helyzet, mert ott ma senkinek sincsen határozott többsége. Korosec nincsen megelégedve helyzetével a választások előtt és nagyhajlandóságot mutat, hogy elfogadjja a kormány támogatását.

Az új kormány daczára senkisek hisz komolyan a hirdett program megvalósításában. Nem is remél senki valami nagyobb politikai akciót az új választások előtt. Így valószínűleg lekerülnek a napirendről a politikai fontosságú nagy kérdések, a horvát kérdésben sem várható semmi döntő lépés és így valószínűleg az új közigazgatási beosztásról szóló törvény sem kerül a mai parlament elé.

A választásokig a politikai viharoktól nem igen lehet tartani. Ennek biztosítéka Marinkovics Oja belügyminiszter, aki mint nyugodt, komoly politikus lépett az új kormányba és aki a kormánynak sok, pártszempontból diktált, lépését megfogja tudni akadályozni. Hogy mikor lesznek ezek az új választások, még nem tudni — de már rövid időn belül ezt is megtudjuk s aztán abbamarad a parlament leglátogatott munkája s megkezdődik a harc a mandátumokért.

Az olasz kormány tehetetlen a nacionalistákkal szemben

Beograd, január 21. Rómából jelentik: Az S. H. S. királyság egyik hivatalos képviselőjének della Torretta márkai olasz külügy miniszter kijelentette, hogy az olasz kormány, hajlandó a fiumei határkiigazító bizottságnak elrendelni, hogy a határkérdést mielőbb intézzék

el. A külügyminiszter a Baross kikötőről és a III. dalmáciai zónáról is megjegyezte, hogy a mostani olasz kormány tehetetlen a nacionalistákkal szemben, mert ezek akadályozzák a rapallói szerződés teljes keresztülvitelét.

Pésics tábornok lesz a hadügyminiszter

Az államtanács szervezete.

Beograd, január 2. Pucey, dr. Karamehmedovics és dr. Zsevjev miniszterek vasárnap délelőtt tették le az esküt Sándor király előtt.

A holnapi nap folyamán valószínűleg véglegesen megoldják a hadügyminiszter kérdését. Jelenleg a legkomolyabb jelölt erre az állásra Pésics Péter, tábornok vezérkari főnök, mert az ő kinevezése ellen emelnének kifogást sem a demokraták sem a radikálisok. Amennyiben Pésics maga beleegyezik a kinevezésbe, minden valószínűség szerinti ő lesz az új hadügyminiszter.

Ma délelőtt a törvényelőkészítő bizottság egyik albizottsága az ország központi igazgatásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta és ezzel kapcsolatban az állami tanácsról is szó esett. Az állami tanács 6 ügyosztályból fog állani amelyeknek összesen 30 tagjuk lesz.

A tagokat évenként egyszer sorsolás útján választják meg. A központi bíróságokról is vitakoztak az ülés végén, de határozatot erre vonatkozólag

Az új házszabályrendelettel foglalkozó bizottság is ma tartotta ülését és a 85. szakaszig letárgyalták az új házszabályról szóló törvényjavaslatot. Dr. Markovics Laza igazságügyminiszter szólt fel először, aki a kormány benyújtott törvényjavaslatával nincs megelégedve. Élénk vitakozás után több szakaszt lényegesen módosítottak. Az interpellációról szóló szakaszt teljes egészében megváltoztatták. Miután a miniszter válaszolt az interpellációra, az interpelláló replika-joggal élhet, ami teljesen új. A miniszter legkésőbb 2 hónapon belül tartozik az interpellációra válaszolni. A bizottság holnap folytatja munkáját.

Az újvidéki Szilvesteréjjel

Ujvidék, január 2. (A „Délbácska munkatársától.) A jókedv, a vidámság és a korlátlan alkoholfelvezés pántolozott éjszakája a Szilveszter ezúttal sem volt csendesebb és sikertelenebb, mint máskor. A sikert számokban se nehéz kifejezni. Csak két mulatót említünk meg a forgalmi adóra való tekintettel név nélkül: az egyikben 175 000 korona volt a bevétel, a másikban 120 000. A vendégek se panaszkodhattak. Mindenkinél sikere volt. Különösen reggel felé.

A rendőrség kb. 20 szilveszteri mulatság megtartására adott ki engedélyt. Az Amerikai Bar elegáns helyiségében a Juda Makkabi aranyifjúsága avatta ünneppé az utolsó decemberi éjszakát. Hajnali háromkor már senkin se látszott hogy a Julián naptár és a cionista új év között van néhány hónap különbség. Mindenki behozta a differenciákat.

A Szloboda nagytermében kétezer ember szorongott. Voltak olyan párcok is, amikor még táncolni is lehetett. A padló konfettivel volt fölhintve, s a büffé fővárosi vasútállomások rendező-pályaváróhoz volt hasonlatos. Éjfélkor boszont táncoltak, egy órákor simmit, később tangót, majd vegyesen, egyszerre mind a bármat, ugyanarra a muzsikára. A földszinten és karzaton állandóan „emelkedett” volt a hangulat. A Chat Noirban éjfél hangulatát urakodott már tíz órákor is. Tizenegykor már szivarra sem lehetett rágyújtani, — helyszüké miatt, de eddigre már a megfűhéredett levegő teljes mértékben kárpótolta a nikotin szenvedéses élvezőt. Minden asztaltársaság műsorán kívüli számokkal szórakozott. A nagyterem reggeli 3 órákor olyan volt, mint egy jól sikerült leszerelési konferencia. Az asztalokon vert csatarendben állottak az üvegek és pezsgőspalacok. Néhány üveg fölbillenve észrevétlenül öntözte végig az asztalt. Ebben a művelten résztvevő néhány — új évi kiruccanásokhoz nem eléggé idomított — ártatlan malac is. Volt cigarettázó malac is, sőt egyes helyeken az elkecseregett szilveszteri humor szívtartó preselt az ártatlan malac szájába. A Chat Noir szerencsemalacát kizárólag az asztalok tetején jelentkeztek és egész éjszaka láthatólag az érdeklődés középpontjában állottak.

Az Elit Tabarinban sem volt maximálva a jókedv. A Club kávéházban a törzsközönség mulatott — hetediziglen. A Bristolban a Deutscher Kulturbund, a Vinkleben a Nak, képviselőiben Nemes rendezett Szilveszter estét. A záróra négyre volt maximálva, sőt olyan helyeket is lehetett találni, ahol a jókedv nem is próbálta azt túllépni. Minden kisebb helyiségnek összeverődött ezen az eseten a mulatni vágyó törzsközönsége. A kontinens összes zeneszerszámaival fel lehetett ezen az estén fedezni a legkülönbözőbb helyeken.

Egyik Széchenyi-utcai vendéglőben néhány elkecseregett ünneplő furkósbottal készült megtoldani a jókedvét, de a szándéknak szerencsére nem voltak komolyabb következményei. Hajnali négy órákor már ebben a helyiségben is elsimultak az összes ellentétek, miután a legtöbb nyelv teljesen fölmondta a szolgálatot.

Az utca hangos volt egész éjjel. Az utcasarkokon barátok és összevesző csoportok váltakoztak. A szilveszteri differenciák a legtöbb esetben békésen intéződtek el. Mentők legfeljebb néhány tárcáösszeesésnél nyújthattak volna első segínyt. Az éjfél s az éjfélutáni órákban még csak malacsvitától volt hangos az utca. Reggel öt hat óra felé már föl lehetett fedezni néhány idősebb korban levő malacot is. Már nemis malacot . . .

Voltak — sokan — olyanok is, akik csak hajnali 12 órákor hagyták abba az újév ünneplését. Hogy ezek mennyit költöttek, azt nem lehetett megtudni. Egyiksem emlékezett már semmire . . .

Schober kancellár állása megingott.

Bécs, január 2. (Eredeti távirat.) Szilveszter estéje kormányválságot hozott Ausztriának. Schober állása — nem annyira tágyi okokból, mint inkább pártpolitikai nehézségek miatt — komolyan megingott. Schober valószínűleg ismét átveszi a rendőrfőnökséget. Utódja előreláthatólag Dr. Güntler pénzügyminiszter lesz.

Németország fizetni akarja a jóvátételt

Páris, január 2. (Eredeti távirat.) A „Newyork Herald” párisi híradás nyomán közli, hogy Németország képviselői azon szándékukat nyilvánították ki, hogy Németország február 15-én teljesíteni akarja jóvátételi kötelezettségeit. Ennek következtében a jóvátételi bizottság a

cannesi konferencia előtt nem küld ultimátumot Németországnak, hanem csak nyilatkozatot tesz arra vonatkozólag, hogy fontolóra veszi a német javaslatokat. A lap szerint Németország kötelezettségeit a külföldön levő német tőke utján szándékozik fedezni.

Bombamerényletek Lissabonban

Róma, jan. 2. (Eredeti távirat.) Lissabonban ma ismét több bombamerényletet követtek el, melyeknek tetteseit a rendőrségnek még nem sikerült

elfogni. A bombamerényletek következtében több ember meghalt, számosan pedig megsebesültek.

Massaryk újévi beszéde

Prága, jan. 2. (Eredeti távirat.) Massaryk újévkor különböző küldöttségeket fogadott. Az üdvözlésekre nagyobb beszédben válaszolt, amelyben kijelentette, hogy a kisantant bevált. Csehszlovákország értékes baráti viszonyra lépett Lengyelországgal és Ausztriával és elérte Európa nagyrészé-

nek organizálását. Eddig csak Magyarország van még hátra, reméli azonban, hogy ezzel is egyezés jön majd létre. Masaryk hangoztatta még, hogy Ausztriával és Lengyelországgal kötött egyezmény tisztára defenzív jellegű és szervező és csakis a békét szolgálja.

A magyar politikai újév

Budapest, jan. 2. (Eredeti távirat.) Az új esztendő simán, jelentős beszédek és új programok nélkül siklott át a politikán. Csak Friedrich és a demokrácia párt üdvözölték vezéreiket. A demokratáknál Vázsonyi Vilmos mondott nagyobb beszédet. Az országnak — úgy mondotta — nem lehet jobbat kívánni az új esztendőben mint békességet. A belpolitikában teljes békes-

ségre van szükség és nem apró kibékülési paktumokra. A kormány nem békét kínál, hanem alkudozik és elkényszeredetten százalékos engedményekkel akarja a békülés látszatát kelteni. Teljes közszabadságot, demokráciát kíván az új esztendőre és felhívja a demokrácia híveit, hogy tekintet nélkül elválasztó kérdésekre egyesüljenek a nemzeti demokrácia megalapozására.

A balkáni vasuti konferencia.

Beograd, január 2. (Eredeti távirat.) Ma délután kezdődött meg a bolgár török, görög és jugoszláv vasuti delegátusok konferenciája melyet az SHS. közlekedésügyi miniszterium kezdeményezésére hívtak össze. A konferencia célja elsősorban a balkáni vasuti közlekedést rendezni, ezenkívül a közép-európai és balkáni vasuti forgalom között könnyebb összeköttetést megteremteni.

A vasutasok renumerációja.

Belgrád, jan. 2. A közlekedésügyi miniszterium az összes vasuti alkalmazottaknak újévi renumerációt ad és e célra 34 millió dinárt engedélyezett. Egyedül a miniszterium tisztviselői nem kapják a tizenharmadik havi fizetést.

Ausztriában kommunista összeküvést fedeztek fel.

Bécs, január 2. (Eredeti távirat.) A bécsi rendőrség nyomára jutott egy széleskörű és szervezett kommunista összeküvést melynek az volt a célja hogy Ausztriában kihirdesse a proletárdiktatúrát. A rendőrség megtette a szükséges óvintézkedéseket: bezáratta az összes üzleteket és helyiségeket és számos kommunistákat letartóztatott. **Ma kihirdették Bécsben az ostromállapotot.** (E hír még megerősítette szorul. — A szerk.)

Wilson hatvanöt éves

Washington, jan. 2. Ma ünnepelték Wilson, volt köztársasági elnök hatvanötödik születésnapját.

Orosz—Angol közeledés.

Az Oroszországgal való nemzetközi kereskedelem helyreállításának feltételei gyanánt a Times ezeket sorolja fel: A magántulajdonnak, a régi adósságoknak és a magánvállalkozások jogainak elismerése, a szerződések megtartását garantáló törvények, oly pénzügyi és valutáris rendszabályok, amelyek a mai kornak megfelelő biztonságot nyújtanak. A nemzetközi együttműködés akkor lenne leghatásosabb, ha európai pénzügyi testület alakítanak, amelyben valamennyi európai vezető állam, esetleg Amerika és Japán is résztvennének. Ez a testület, ha annak szükségét látja, pénzt bocsáthatna forgalomba és megállapíthatná azokat a feltételeket, amelyek mellett az ipart finanszírozná és Európa vasutainak helyreállítását kezébe venné.

London, dec. 2. A Daily Telegraph értesülése szerint minden alapot nélkülöz az a hír, hogy Csicserin és Litvinovot a február 8-iki konferenciára megfogják hívni.

Január 8-ig szünetel a teherforgalom

Zagreb, január 2. A vasuti igazgatóság rendeletére január 8-ig szünetel minden teherforgalom. Az időt kihasználják, hogy az utóbbi időben felhalmozott sok árut leszállítsák. Ez a zárlat Ujvidéken is éreztette már hatását, amennyiben az itteni gabona és más mezőgazdasági termény forgalomban bizonyos stagnálás állt be, amely a megszilárdult árakban is kifejezésre jut.

Kolozsvárt tartják az utódállamok iparkamaráinak értekezletét

A kolozsvári kamara még nem kapott hivatalos értesítést. Balázs kamarai főtitkár nyilatkozata.

Múlt év júliusában, mikor a mintavásárt rendezték, a kolozsvári iparkamara részvétel céljából meghívást küldött a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarának is. A pozsonyi kamara meghívására adott válaszával kapcsolatban felvetette azt az eszmét, hogy a mintavásár tartama alatt az utódállamok iparkamarái üljenek össze egy közös értekezletre, amelyen beszéljék meg azokat a módokat, hogy miképpen lehetne közöttük a kapcsolatot megteremteni. A felvett terv Kolozsvárt a legnagyobb helyiséssel találkozott, megvalósítása azonban különböző okból késett, bár a két kamara érintkezése ebben az ügyben nem szűnt meg.

Most a B. Z. am Abend legutóbbi számában azt írja, hogy a nemzetközi kamarai kongresszust február hó folyamán fogják megtartani s az értekezlet helyéül a kamarák nagy többsége Kolozsvár mellett foglalt állást. Az ügyben Balázs Gyula a kolozsvári kamara főtitkára aki kezdettől fogva lelkes propagálója volt az utódállamok kamarái útján megindítandó gazdasági közeledésnek, az alábbi felvilágosításokkal szolgált:

— Pozsony és Kolozsvár között élénk levelezés folyik az országközi kamarai értekezlet megtartására nézve. Az eddigi levelezésekből megállapítható, hogy az iparkamarák országközi értekezletét Ausztria, Csehország, Jugoszlávia, Magyarország és Románia kereskedelmi kamarái egyaránt sürgős és nagy jelentőségű kérdésnek tartják és annak mielőbbi megrendezését valamennyien a legnagyobb lelkesedéssel karolják föl. Az értekezleten mind egyik állam iparkamaráinak megbízottai az általuk már előzetesen összegyűjtött anyaggal, megfelelő számú előadással jelennek meg, hogy az általuk fontosnak tartott gazdasági kérdéseket a lehetőleg szerint mind fölvehessék és megvitassák.

Nagyon örvendetesnek találom, első nemzetközi kongresszus székhelyéül Erdély fővárosát választották. Kolozsvárra nézve nagyon megelégedés ez a választás, amely hivatva van arra is, hogy az utódállamok gazdasági érdeklődését az eddiginél sokkal intenzívebben Románia, illetve Erdély felé terelje.

— Kolozsvár különben már bizonyos fokig készült arra, hogy az értekezlet megtartását lehetővé tegye. A kormánynak erre nézve előterjesztést tettünk és Ch'cos iparügyi főigazgató nagy örömmel és helyesléssel fogadta az előterjesztést. Természetesen az értekezleten a kormány is megfelelő módon képviseltetni magát. A kormánytól és a várostól támogatást kértünk a remélhetőleg ezt meg is kapjuk. Ráműtöttünk arra, hogy a nemzetközi értekezlet mily nagy jelentőséggel bírna az országra nézve és épen erre hivatkozással is kértük a kamarai székház mielőbbi visszaadását.

Nehézséget okoz bizonyos mértékben a nyelvkérdés. A kamaraközi kongresszuson Ausztria, Csehország, Jugoszlávia, Magyarország és Románia kereskedelmi és iparkamarái jönnek össze, öt nyelven pedig nem lehet tárgyalni. Ezért fölvetődött az az eszme, hogy a kongresszuson kiegészítő nyelv gyanánt az eszperántót alkalmazzák.

Az iparkamara csak a hivatalos értesítés megérkezését várja. Mihelyt ennek birtokában lesz, haladéktalanul megteszi a kellő intézkedéseket arra nézve, hogy az egész országra nézve oly nagyfotosságu értekezlet teljes sikere biztosítva legyen.

Még tart a német vasutassztrejk.

Berlin, jan. 2. (Eredeti távirat.) A vasutassztrejkkal kapcsolatban több összeütközés volt. A dolgozni akaró munkások megtámadták a sztrejkoló munkásokat, úgy hogy csak rendőri beavatkozással lehetett a súlyosabb incidenseket megakadályozni. A sztrejk még egyre tart és a munka újrafelvételéről egyelőre még szó sem lehet.

Átadták Sopront

Sopron, jan. 2. Tegnap, Ujév napján megtörtént Sopronnak és az egész népszavazási területnek visszakebelezése Magyarországhoz. Az ünnepi alkalomra a város zászlódiszt öltött — a házak falain az antantábarnokok bucsúkiáltványára, amelyben megköszönik a lakosság vendégszeretetét. A napilapok nemzeti színű keretben ünnepi szám alakjában jelentek meg.

Régen 8 órakor megszólaltak az összes templomok harangjai. Az ünnepi istentisztelet után a „Himnusz” énekelték el. Tizenegy órakor a várkerületen csapatszemle volt, utána pedig az antantábarnokok hivatalos helyiségében megjelent a magyar kormány teljes hatalmu megbízottja Guillaume Árpád tábornok, Ulain Antal külügyminiszeri attasé kíséretében, Bopp olasz ezredes üdvözölte a magyar kormány kiküldöttjeit majd pedig Hamelin tábornok felolvasta az átadási jegyzőkönyv szövegét, mely megállapítja, hogy a népszavazást a nagykövetség tanácsa jóváhagyta. Ennek következtében a szövetséges tábornokok kijelentik, hogy a népszavazási területet Magyarországnak látadják. A jegyzőkönyvet először Guilaom tábornok írta alá, utána Gortan és Hamelin, végül Ferrario tábornok.

Az aláírási aktus után Ferrario kijelentette, hogy a szövetséges tábornokok megindulva gondolnak vissza, azon napra, amikor a magyar tábornok könnyes szemmel írta alá

Magyarország végleges lemondását a németnyelvű többséggel bíró területről. Megemlékezett a velencei egyezményről, melynek köszönhető a mai örömmel. Beszédét azzal fejezte be, hogy a két nemzet között felmerülhet minden kérdés a jövőben a legengedékenyebb szellemben fog megoldódni.

Utána Guillaume tábornok beszélt, hangoztatva, hogy ez a pillanat életének legörvendesebb eseménye. A népszavazás eredménye minden magyart hálaérzettel töltött el a szövetségesek iránt, akik lehetővé tették a szavazást. Megköszönte az antantábarnokok pártatlan magatartását és végül kijelentette, hogy a visszacsatolt területnek egyetlen polgára sem lesz üldözöttesnek kitéve azon politikai magatartásért, amelyet a területen az átadásig tanusított. Ezután a kormány képviselői elhagyták a helyiséget.

A népszavazási terület nyolc községéből küldöttségek jöttek az ünnepségre, akik melegen ünnepelték Turner polgármestert. Délután toronyzene, est fáklyásmenet volt. A színházban diszeldadás, a kaszinóban népmulatság volt, mely hajnalig eltartott.

Sopron átadása alkalmából fellebogózták Budapest utcáit. A fővárost katonazene járta be és az egész főváros meghittan ünnepelte a nevezetes aktust.

Testvérgyilkos a vádlottak padján

A tovarisevoi testvérgyilkost két és fél évi rabságra ítélték.

Ujvidek, január 2. (A Délbácska munkatársától.) A hétfői főbírályáson vonta felelős ségre a törvényszék vádtanácsa Szomborác Novákot, mert múlt év november 30-án megölte testvérbátyját Sztanko Szomborácot.

A bíróság tagjai dr. Ilies tanácselnök, dr. Milovanovic és dr. Farkas szavazó bírák. A vádat dr. Lemaity főügyész képviseli, míg a védelmet dr. Grigorjevics Mliivoj látja el.

A vádlott elővezetése után felolvassák a vádiratot. Szomborác Novák november 30-án, szerdán reggel 8 óra tájban apai házában udvarán egy doronggal fejbévágta Sztanko Szomborácot, aki a kapott sérülésbe este 10 órakor meghalt.

„Nem érzem magam bűnösnek.”

A vádirat felolvasása után következik a vádlott kihallgatása. Szomborác Novák elmondja, hogy bátyjával Sztankóval, aki családos ember, atyjuk halála után rossz viszonyban vannak. Az örökség elosztásakor veszték össze. Azóta naprenden van a veszekedés, egyrészt Sztanko, másrészt az anya, Novák és Jefta öccse között. A gyilkosság napján öccse, Jefta ki akarta hozni Sztanko lakásából azt a kó lárt, amelyet Sztankó tőlük vett el, amikor Sztankó ezt észrevette, késsel támadt Jeftára, ez segítségért kiáltott, mire Novák kijött a házból. Erre Sztanko Novák felé ment, de ő felkapott egy dorongot és azzal először Sztankó oldalába vágott, majd fejbe verte. Sztanko elesett, a kés pedig kiesett a kezéből. Sajnálja tettét, de nem érzi magát bűnösnek, mert önvédelemből cselekedett.

Anyja, mint tanu.

Utána a vádlott anyját Szomborác Milicát kihallgatják. Megölt fia állandóan veszekedett vele, amióta az örökséget nem kedve szerint osztották el. Tanu hallotta, amint Jefta segítségért kiáltott, amire Novák segítségére sietett. Ő csak azt látta, hogy Novák fejbeütötte Sztankót. Sztanko elesett, felesége rögtön kijött és bevezette Sztankót saját házába, amelynek udvara közös az övével.

Ítékeztek, mert én ítélek.

Sefta Szomborác a harmadik testvér, a következő tanu. Elmondja az előző nap történetét, amikor megint vita volt a testvérek közt a szánkó miatt. Hárman elmentek a csendőrségre, ahol Sztankó azt mondta, a csendőröknek: „Ítékeztek, mert én ítélek.” A csendőrök a szánkót Nováknak adták. Másnap reggel azután megtörtént a gyilkosság. Mikor Novák meglátta, hogy Sztankó belehalt az ütésbe

azt mondta: ha tudtam volna, hogy így fog végződni, inkább hagytam volna magamat leszurni.

A többi tanu.

Julka Szomborac, a meggyilkolt felesége, csak akkor jött ki, amikor Sztankó már a földön feküdt. Bevezette és lefekette Sztankó mondta neki, hogy kés volt nála.

Demaitz Sándor drt, aki a hullát felboncolta a halál oka felől kérdezik. Szerinte a kapott ütés feltétlenül halálos. Sztankót legfeljebb akkor lehetett volna megmenteni, ha ott a helyszínen rögtön megoperálták volna, de még ez esetben is kétséges hogy életben maradt volna.

Azután Pája Szomboracot és Szava Danilovicsot hallgajta ki a bíróság. Mindketten megerősítik, hogy Sztankó állandóan veszekedett a családjával.

Ezután a vád- és védbeszédre került sor, majd újból a vádlott beszél, sajnálja, hogy bátyját egy kotla miatt ölte meg. Nem akarta ő soha se bátyja halálát és akkor is csak önvédelemből ütötte fejbe.

A bíróság egy órai tanácskozás után hirdette ki az ítéletet. Szomborac Novákot bűnösnek találja azért, mert erős felindulásban, előzetes elhatározás és anélkül, hogy megakarta volna ölni, fejbe ütötte, úgy hogy belehalt: ezért halálát okozó súlyos testi sértés büntetésében bűnösnek mondja ki és két és fél évi rabságra ítéli. Vádlott és védő enyhítésért felebeznek, az ügyész súlyosbításáért.

Angol megtorlás Egyiptomban.

Páris, jan. 2. (Eredeti távirat.) Az angolok a legszigorubb megtorló intézkedéseket teszik mindazok ellen, akik a legutóbbi felkelésben vezető szerepet vittek. Ma Said pasát és híveit ismeretlen helyre vitték.

Veszélyben az angolok indiai uralma

Páris, jan. 2. (Eredeti távirat.) A „Reuter” távirati ügynökség jelenti: A muzumánok indiai legiójának ülésén az elnök bejelentette, hogy újvra kikiáltják az Indiai egyesült államok köztársaságát és kérte a jelenlevőket, hogy a mozgalmat élénken folytassák, míg valamennyi hindu területet fel nem szabadították az idegen uralom alól.

HIREK.

— Bécsben megint drágul a villamos. Bécsből jelentik: Bécsben újabb katasztrófai drágasági hullám fenyeget. Beszélik, hogy a villamos tarifát ötven koronára, majd nyolcvanra emelik fel. A viteldijemelést a fantasztikus árakat még jobban fel fogja emelni.

— Az első Nagy Nonius tájfajta lótenyésztési szakosztály. Vármegyei gazdasági egyesületünk még a világháború folyamán elhatározta, hogy szakít az eddigi lótenyésztés irányával, a magasabb félvér tenyésztésről a Nagy Nonius tájfajta lótenyésztésre tér át azon célból, hogy a népies tenyésztés révén ne csak katonai és hintós lovat, hanem jó gazdasági lovat is tenyészünk. Az egyesület ezen állásfoglalását ma is fentartja. Jelenleg az államnak nincsen ezen tenyésztés részére megfelelő minőségű és elegendő mennyiségű fedező méne, így a gazdáknak maguknak kell a szükséges fedező ménekről gondoskodni, megtörtént e téren is a kezdeményezés. Az egyesület főlkját képező gákovol gazdakör december hó 23-án megalakította a Nagy Nonius tájfajta lótenyésztési szakosztályát. 44 gazda 60 tenyészkanccal belépett a szakosztályba. Daida János ottani lótenyésztő 2 kiküldöttel a Torontál vármegyei gazdasági egyesület erkölcsi támogatásával Zombolyán elsőrendű Nagy Nonius tájfajta tenyészment vásárolt, amely kizárólag a szakosztály kancáit fogja fedezni a szakosztály által megállapított fedeztetési díj ellenében. A vármegyei gazdasági egyesület kidolgozta a szakosztály működési szabályzatát, s fölfektette a lótenyésztési törzskönyvet. A gákovol szakosztályban szerzett tapasztalatok alapján lesznek a többi községi gazdakörök szakosztályai is beszerelve.

— Drustvo lekara drustvo BBB rendezte havi gyűlését f. hó 12-én d. u. 5 órakor az állami kórházban tartja meg. Napirend: 1. Betegtek bemutatása. 2. Dr. Markovity L. előadása a fajhygiénából. 3. Esetbeszélések.

— Az SHS Nemzeti Bank utolsó jelentése szerint december 22-én 4,598,050,815 dinár értékű bankjegy volt forgalomban. A december 15—22. héten tehát ismét 22 ezer dinárral csökkent a bankjegyforgalom. Hasonló kedvezően alakult az ércfedezet értéke, amelyben 20 ezer dinárral 405,144,455 dinárra emelkedett.

— A magyar kormány újból meghosszabbította a beköltözködési tilalmat. Budapestről jelentik: A hivatalos lap a kormányrendeletét közli, amely az elszakított területekről a beköltözködés tilalmát március 31-éig meghosszabbítja.

— Elveszett a belvárosi rom. kath. templomtól az Alkotmány utca 32. sz. házig terjedő utcaszakon (Futaki ut, Alkotmány utca) egy női ezüst karpereces tulaóra. Kérjük a megtalálót, hogy az órát szerkesztőségünkben átadni sziveskedjék.

— Városi főorvosi jelentés. A múlt évi december 26—31. héten előfordult ragályos betegségek Ujvidék város területén: tifusz: 3 régi beteg, 1 meggyógyult, maradt 2; sariach: régi beteg 22, meggyógyult 12, maradt 10. Ezen a héten született 25 gyermek (13 fiú és 12 leány) és 1 halvaszület. Meghalt 5 férfi és 5 nő. Ezek közül 2 egy éven aluli gyermek.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvény-Társaság :: Novi-Sad.

Alaptőke . . . 6 millió korona
Tartalékok . . . 45 " "
Betétállomány . 40 " "

313

Takarékbetéteket elfogad 6%⁰ os kamatozással azonnali visszafizetés kötelezettsége mellett. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 hónapra lekötli, úgy magasabb kamatételt biztosítunk.

Kereskedők passzív rezisztenciája a forgalmi adó miatt

Naggyűlés a Lloyd dísztermében. — Bizottságokat küldtek ki az ország valamennyi városába.

Ujvidék, jan. 2. (A Délbácska munkatársától.) A forgalmi adó behajtásáról szóló végrehajtó rendelkezések olyan elégedetlenséget váltottak ki az SHS állambeli kereskedők részéről, amely az egyik akció a másik után indítja meg, hogy ez a technikailag majdnem keresztülvihető rész, úgy az állam, mint a kereskedők érdekében módosíttassék. Meg kell állapítanunk, hogy a kereskedők nem a forgalom megadóztatása ellen tiltakoznak, csupán a végrehajtási módokat ellen, amely szerintük — az új tisztviselők kényszerű alkalmazása miatt — úgy az államnak, mint a kereskedőknek — fölösleges megterhelést és kiadást jelent. A múltkor, kevés sikerrel járt beográdi deputációzás után tegnap délelőtt ismét naggyűlést tartottak a Lloyd dísztermében az új vidéki kereskedők, hogy a forgalmi adó végrehajtásának ügyében ismételtlen precizozzák a kereskedők álláspontját. A gyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

A gyűlést délelőtt 10 órakor nyitja meg Miroszlávlevics Koszta, aki ismerteti a beográdi küldöttség munkájának eredményét és felhívja a kereskedők figyelmét arra, hogy a forgalmi adó végrehajtási részének módosítására felhatalmazást kapott a pénzügyminiszter. Röviden körvonalazza a kereskedők álláspontját, majd bejelenti, hogy a beográdi küldöttséget a legnagyobb szívélyességgel fogadták, s csak azért nem járhatott nagyobb eredménnyel, mert a törvényjavaslatot éppen azon a napon tárgyalta le a törvényelőkészítő bizottság.

Több felszólalás és hosszú vita után dr. Rádics Dusán, az újvidéki terményüzede titkára határozati javaslatot olvas fel.

A határozati javaslatban az újvidéki kereskedők ismételtlen óvat emelnek a forgalmi adó behajtásának módoszatai ellen, s megállapítják, hogy annak rendelkezései végre nem hajthatók, nemcsak technikai nehézségei miatt, de azért is, mert egyes

Törődünk az ifjúsággal. A társadalom minden rétegéből hangzik a panasz, ifjúságunk a világháború óta erkölcsileg igen romlott, valamint lenni kellene, hogy az ifjúságot a régi kerékvágásba visszazökkentsük. Ezen szándék vezérli Bácsbodrog vármegye gazdasági egyesületét, amikor községi gazdaköreiben megalakítja a gazdasági továbbképző ifjúsági szakosztályokat. Ilyen szakosztályok működnek ma már Csonoplyán, Csakovon, Srpski Militicsen, Odsacin (Hódság), Feldvaracon, Krnáján, Priglevica Sv. Ivánon, Tornyospusztán (sentai határon) Bezdánban, Csében, Kolotoch, Krusevlján, Parabutyon, Brestovác, Sekicsen, alakulóban vannak: Kulán, Dronyán, Novipalánkán, Bukinban és Stanisicsen. Ezen helyi szakosztályok az egyesület kebelében megalakított központi szakosztályban összpontosulnak. A központi szakosztály tagjai az egyesület elnöksége, tisztviselői, a novisadi gazdasági inspektor, a sombori gazdasági felügyelő, a somborban lakó tanfelügyelők és az egyes helyi szakosztályok igazgatói. A központi szakosztály múlt hó 29. alakult meg dr. Bugarszky Koszta egyesületi elnök elnökelete alatt. Az alakuló gyűlésen részt vett: az egyesület elnöke, tisztviselői, dr. Bugarszky Nenad választmányi tag, Terzin György tanfelügyelő Sombor, Schieber István tanító Csonoplyán, Komáromy József káplán Feldvarac, Léh Mátyás plébános, Kula, Tittl György káplán Brestovác, Frick Sándor íg. tanító, Csakovo, Eichhorn József tanító Krnája, Meninger István tanító Prigl. Sv. Ivan, Schmidt Ferenc kántortanító Kula, Ruff István kántor Bezdán. Kimentette magát Stankovits Branko gazd. felügyelő és Popov Bogdán tanfelügyelő Sombor. Dr. Bugarszky Koszta elnök ismertette a földmivélsügyi Minister azon leiratát, a melyben felhatalmazza az egyesületet, hogy saját kebelében legjobb belátása szerint szervezze az ifjúsági szakosztályokat; a papabályaikat jóváhagyás végett nem kell a kormányhoz felterjeszteni. A központi szakosztály elnökének Terzin György tanfelügyelőt, alel-

intézkedéseit ellenkezésben állanak azon törvényes jogokkal, amelyeket a kereskedelmi törvények kereskedő számára biztosítanak. Ez a megállapítás főképpen az üzleti könyvekbe való betekintésre vonatkozik. A törvény nem egyformán intézkedik a behajtásra vonatkozólag sem, (évi 360 000 dinárnál kisebb forgalmu kereskedések általánynál fizethetnek) s a kormány a törvény végrehajtására új ügyosztályt kénytelen szervezni és ilyen adminisztrációs bővítésre vannak kényszerítve az összes kereskedők is. Mindezek után a kereskedők ragaszkodnak régi álláspontjukhoz és kéri, hogy a forgalmi adó fejében a III. osztályu kereseti adó egy bizonyos, megállapított többszöröse legyen befizetendő.

Miután úgy a gyűlés lefolyása alatt elhangzott felszólalásokból, mint az előzőleg beérkezett jelentésekből kiderült, hogy az ország egyes részeiben, különösen a muzulmán területen a kereskedők a törvény végrehajtásával szemben a teljes passzív rezisztencia álláspontjára helyezkednek, a gyűlés Frank Gyula újvidéki kereskedő javaslatára kimondotta, hogy Beograd, Zagreb, Osijek, Ljubljana és Szerajevó városokba bizottságokat küld ki, amelyek az ottani kereskedőket egyrészt tájékoztatni fogják, másrészt informálódni fognak elfoglalt álláspontjukról. Ugyancsak hasonló deputációk kiküldését határozta el a közgyűlés az összes nagyobb vajdasági városokba is. Ezek a bizottságok ma már el is utaztak.

Miután ezen a gyűlésen sok szó hangzott el a kereskedők erőteljesebb szervezkedéséről és az ország összes kereskedőinek intenzívebb együttműködéséről, hihető, hogy a folyton fokozódó ellentállás az illetékes körökkel — a forgalmi adó behajtására vonatkozóan — arra fogja bírni, hogy végre, méltányosságból, vagy kényszernek engedve, elfogadják a kereskedők ismert álláspontját.

nökének Frick Sándor gyakovói tanítót, jegyzőjének pedig Imhoff József egyesületi ügyv. titkárt választotta meg. A szakosztály megállapította a helyi szakosztályok működési szabályzatát, bizottságot küldött ki a helyi gazdasági esti tanfolyamok tantervének megállapítására és megbízta az elnökséget a jövő évi termelő versenyek tervezetének elkészítésével. Elhatározta, hogy a jövő év június elején külön hajón tengeri uttal egybekapcsolt tanulmányi kirándulást rendez 6—7 napra. Szindarabok, kabarék, dalárda és tornagyakorlatok révén a gazdasági általános nevelését is előmozdítja. Az egyes helyi szakosztályok által rendezendő ünnepélyekre, előadásokra, díjazásokra az egyesület útján az összes társzszakosztályokat meghívja, miáltal a vármegyei különböző nemzetiséghez tartozó gazdaságiakat egymással szorosabb kapcsolatba hozza. Az egyesület a helyi szakosztályoknak vetítő gépet és ehhez kész előadásokat bocsát rendelkezésére, gondoskodik könyvtárról, népegyesületről, szín- és kabaré darabokról, szóval oda törekszik, hogy a gazdasági ismereteken kívül minden eszköz igénybe vétessék a falu kulturájának emeléséhez.

Gazdasági mozgalom a Bácskában. Ugy a beogradi orsz. gazdasági egyesület (Poljoprivredno drustvo), mint a földmivélsügyi Minister komolyan foglalkoznak azon tervvel, hogy a mezőgazdaság fellendítésének igen fontos tényezőit, a gazdaszervezeteket szövetségbe tömörítse s azokat megfelelő állami támogatással és támogatva lehetővé tegye, hogy azok a többtermelés és gazdaszervezkedés tekintetében kitűzött céljuknak meg is felelhessenek. A szövetség előkészítése céljából feltétlen szükséges, hogy a vezetésre alkalmas szervezetek felől tiszta áttekintésünk legyen. A szükséges tapasztalatok egybegyűjtésével egy földmivélsügyi Minister mind az Orsz. gazdasági egyesület dr. Stojkovic Velizar földmivélsügyi ministeri osztályfőnököt (načelnik) és Zsorza András ministeri titkárt bizta meg. Ne-

vezettek december 27. és 28-án e célból tanulmányozták a Somborban székelő Bács-bodrog vármegyei gazd. egyesületet a Bácskai Mezőgazdák Szövetkezetét. A küldötteket kelemen lepte meg azon tény, hogy mindhárom gazdaszervezet a legszorosabb kapcsolatban működik s a legdemokratikusabb alapra van fektetve. Az osztrályfőnök ez alkalommal megtekintette Falcione Sándor, Fernbach Péter és dr. Bugarszky Nenád gazdaságát. A küldötteket dr. Bugarszky Koszta elnök, Falcione Lajos ügyv. elnök és dr. Bugarszky Nenád igazgatóválasztmányi tag kalauzolták.

— **Fogy Franciaország lakossága.** A Havas ügynökség jelenti: Az 1921. évi hivatalos népszámlálás eredménye szerint Franciaország lakosságának száma (Elszász Lotaringiával) 39.402.739 lélek. Ebből az id-genek száma 1.550.449. Az utolsó tíz év leforgása alatt Franciaország lakossága mintegy másfél millióval csökkent, mert az 1911. évi népszámlálás Elzász Lotaringia nélkül 39.604.992 lakost mutatott ki.

— **Nagy-Prága** Prágából jelentik: Uj-évkor Prágának 38 községét egyesítették a fővárossal, úgy hogy Nagy-Prágának 676.000 lakosa lesz.

— **Olaszországba kivitelre kerülő marhák.** Miután az olasz kormány beállította a marhák szárazföldön történő bevitelét, a földművelésügyi miniszterium elhatározta, hogy az 1500 darab koat és 500 juhát a podgoricai vámhivatalnál fogják megvásárolni, és ezután tengeren át Olaszországba szállítani.

A közönség közkívánataira

minden vásár- és ünnepnapon családias

Gyermek-délutánt

rendez az **Amerikai Bar.**
Az előadás kezdete d. u. fél 3 órakor. — Az egész műsor szigoruan szolid jellegű. — Rendes helyárak. 2134

LEGUJABB

A bolgár hadsereg leszerelése.

Beograd, jan. 2. Ujabb az érdekelte államok élénken foglalkoznak Bulgáriával. A legfelsőbb tanács elrendelte, a szófiai szövetséges ellenőrző bizottság, hogy a bolgár hadsereg létszámfeletti részét január 6 áig okvetlenül le kell szerelni.

A csehszlovák, jugoszláv és román kormány között most folynak a tárgyalások abból az alkalomból, hogy Bulgária a legutóbb esedékes hadikárpótlási összeget nem hajlandó kifizetni. A három kormány erélyes tiltakozó jegyzéket fog intézni a bolgár kormánynak. Ehhez a lépéshez valószínűleg a lengyel és a görög kormány is csatlakozni fognak.

Tőzsde

Beograd, január 2. Cseh korona 100:50, márka 38:25, lein 54:50, leva 45:38.

Devizák: London 286:65, Páris 550, Genf 1335, Milánó 295:50, Prága 103, Berlin 38:15, Bécs 1:265, Bukarest 55, Budapest 11:32.

Zürich, január 2. — Nyitás. — Berlin 277:50, Newyork 513, Milánó 2255, Prága 725, Budapest 82:50, Zagreb 190, Varsó 17, Páris 41:65.

Budapest, január 2. — Zárlat. — Napoleon d'or 2380 —, font 2570 —, dollár 500 610,

frank 4920 —, lengyel márka 19 —, márka 333 — 343 —, líra 2610 —, osztrák korona 11:50, rubel 53:50, lei 462 — 472 —, sokol 880 — 898, dinár 870 — 880. — London 2580, Newyork 602:50 — 612:50, Berlin 327:50 — 337:50, Milánó 2625, Páris 4975, Prága 892:50 — 902:50, Zürich 119:75, Bécs 11:25, Zagreb 217:50.

A **novisadi terménytőzsde** hivatalos legyzései január 2-án bácskai buza 80 kg. 20/0 kínálat 1510, kereslet 1500, bácskai árpa minta szerint kötés 1000 bácskai új tengeri Novisad vidéki kötés 1130, bánati új tengeri becskereki paritásban kötés 1080, fehér régi bab kötés 1046 Irányzat változatlan.

SZINHÁZ—MOZI.

A **Chat Noir** januári műsorát vasárnap este mutatta be zsufolt nézőtér előtt. A műsort végigkísérő tomboló tapivihar volt legbeszedesebb bizonyítéka annak, hogy a januári műsor a legteljesebb mértékben igazolta a hozzáfűzött várakozásokat. A műsor úgy egyes számokban, mint teljes egészében fővárosi nivót jelöl, s az a nézőtéri hangulat, amelyet különösen a fenomenális képességű átváltozó művész és Walden komikus számai teremtek, szokatlan volt még a sok sikert látott Chat Noirban is. Leopoldi átváltozó művész néhány perc alatt mutatott be egy teagerést, egy trollo leányt, egy öreg embert, egy vénkisasszonyt és számtalan, úgy realitásában, mint komikumában trappánsul ható figurát. A leghíresebb zeneszerzők karrikírozása olyan szám, amely hosszú ideig biztosított sikert a műsorban. Walden bécsi komikust kétszer hívták a lámpák elé. A kivételes képességű művész minden számát percekig tartó taps fogadta. A Riffenach akrobata nővérek mutatványai az ötletesség, az erő és a szépség összetétele. Sikerük méltó versenytársa Johnson steptáncosnő, akinek szédületes ügyességű mutatványaiban a legjobb steptáncost ismerte meg a közönség. Négyzer megismételt mutatványai után is még percekig zúgott a taps. A népszerű Morav-duóban régi kedvencet ünnepelte a közönség. A Banat dno izgalmas apactánc, egy orosz operatáncos, Franzetta táncszámai és a múlt műsorról prolongált Rudolff remekszép és a klasszikus zeneköltőket megszólaltató cíteraszámát egészítik ki a nagyszerű műsort.

A **megfagyott gyermek.** Eötvös József balladája minden művészetével és meleg poézisével elevenedik meg a vásznon. Ha vannak talán még olyanok, akik a mozi még ma sem tartják a kultúra épolyan zászlóvivőjének, mint az előadó színművészetet, azok kénytelenek lesznek abbéli nézetüket megváltztalni. Ez a négy felvonásos dráma, a film erkölcsi diadala, mert annyira kifejező és gazdag eszközökkel sehol sem lehetett volna hübben és meghatóbban megjeleníteni azt a nemes tragédiát, ami Eötvös költeményének minden sorából kisugárzik. Az Apollo mozi tegnapi bemutatóján minden szívet megremegtetett az árva gyermek megható sorsa. A film művészi rendezése és Szécsi Ferkó alakítása a legerősebb kritikát is elbírja. Csak gyönyörködni lehet benne, semminek sem szabad elrontani a tragédia nagyszerűségét.

Nézzé meg

az **„AMERIKA BAR”** januári műsorát!

A saiton legsikerültebb slágerei: 4 Faludi, a kontinens legjobb ugródeszka akrobatái, Ruth Rec klasszikus táncosnő, Rita Costa spanyol táncosnő, Eugén Pártos saját szerzeményeivel, Bella Zézé szubrette, Max Hofer, a rögtönző humorista, Jules u. Juliette, akrobatikus táncduett, The Orig. Dancig u. Dolls, groteskes mondain kettős, Ely Gil táncosnő, O.ig. Tamara légtornászónő a trapézen, 2 Frank, a Xylophon mesterel, Elisa & Edmondo, Szereltem a konyhában. Donszki Kozac! orosz ének- és táncgyűjtés. 1749 1-15

Kezdeté este 9^{1/2} órakor.

Színházi horoszkopót ad a Színházi Élet újévi száma. Kedvesen és ötletesen jósolja meg, mi minden fog történni az 1922-ik esztendőben. Különben is a szokottnál tartalmasabb Incze Sándor népszerű hetilapjának új száma. Beszámol a Renaissance színház újdonságáról, a Hossz és Besszről, az Andrássy-uti színház új darabjáról, melyben Fedák Sári lépett fel és a Városi színház repriéról a Cigánybáróról. Sok riport, cikk, vers, kotta, mozi és zenemelléklet és rengeteg fénykép van a Színházi Élet újévi számában. Ára 15 — korona. Kiadóhivatal Budapest, Erzsébet-körút 29.

Világattrakciók az Amerikai Orfeumban. Tegnap este tartotta meg az Orfeum decemberi műsorának premiérjét, miután a szerződötett számok legnagyobb része csak hétfőn érkezett meg Wienből. Az a havi műsor produkcióban jóval felülmúlja a decembert; a „néző”-számok egész sora, tarkítva táncduettekkel, énekkel és táncszólokkal, szórakoztatták a közönséget. A változatos, nagyszabású műsorból is kiválik a 4 Faludi ugródeszka akrobaták. A bécsi Ronacher művészek egy csapatára meghódították városunk közönségét. Elisa és Edmondi komikus szkeccse óriási sikert aratott, sokszoros kihívás volt a kacagtató szám jutalma. Orig. Tamara trapézművésznő precíz mutatványaival, a két Franck xylophonművészek, Danzing Dolls, az akrobatikus és mondain táncosnő, Ruth Rue klasszikus táncosnő és még 14 világvárosi szám képezi az a havi sláger műsort. Tekintve a műsor tömörségét, az előadásokat már félútz órákor kezdik. Előadás után mondain táncokban gyönyörködik a közönség, amelyekhez a Probst-kerített adja a zenét.

SPORT.

Rovizvezető: **Neuzes Károly.**

A beogradi alszövetség közgyűlése.

(Saját tudósítónktól.)

Ujév napján délelőtt tartotta meg a beogradi alszövetség rendes közgyűlését, amelynek kimenetele elé ezuttal különös érdeklődéssel tekintettünk. Egyesületeink ugyanis határozott utasításokkal küldték ki megbízottjainkat, melyek legfontosabbika az egyesület programjának végleges tisztázása volt. Örömmel konstatáljuk, hogy minden a mi szájunk lize szerint történt, annélkül, hogy kiküldöttjeink fellépésére szükség lett volna. Bár vannak még kifogásaink, egyelőre azonban megiehetünk elégedve annyival, amennyit ez a közgyűlés részünkre biztosít. Közös bajnokságunk lesz Beograddal, sőt mind a három novisadi csapat az első osztályba lesz sorozva. De itt adjuk az egész közgyűlés lefolyását, melyet pontról-pontra érdemes elolvasni, mert éles képét adja annak az ismeretlen tevékenységnek, melyet a BNPSz. kifejtett.

A közgyűlés d. e. 9 re volt kitűzve, azonban olyan kevesen voltak jelen, hogy az előző fél 10-re halasztotta azt. Ekkor már teljes számban megjelentek az érdekeltek. 31 egyesület képviseltette magát és Bánát kivételével az alszövetség egész területe volt jelen.

Simenovic elnök megnyitó beszéde után, a tiltkari jelentés következett, melyből kitűnt, hogy jelenleg 60 egyesület tartozik az alszövetség kebelébe 1200 taggal. (?) — A pénztári jelentés szerint az alszövetség összevagyona, 7205 dinár. — Az ellenőrök jelentik, hogy semmi észrevételük nincs.

A „Sokol” képviselője kíván a jelentésekhez szólni. Egy négyoldalas vádiratában kiméletlenül támadja a szövetséget és annak minden egyes tisztét. Szemére veti a tisztikarnak, hogy mindig kávéházban ülészik, elhanyagolja a nemzetközi érintkezést, felületesen és könnyelműen kezeli a szövetség pénztárát, kéjutazásokat rendeznek egyes klubemberek a szövetség pénzén mint „szövetségi kiküldöttek”, ahelyett, hogy a szövetség trénerét hozatna magának. Felszólítását a következő kissé erős szavakkal zárta: kérem a közgyűlést, mert itt az alkalom és jól válaszolnak, hogy csak becsületes emberek kerüljenek a tisztikarba. — Óriási vihar

tört ki ezekre a szavakra, a szónokot majdnem kidobják.

Ezután az elnök emelkedett szólásra és válaszában rámutatott, hogy a gyenge pénzügyi helyzet és a három hónap, amióta a mostani tisztikar együtt van, nem engedte a szövetségnek, hogy nagyobb eredményeket mutathasson fel, annyit azonban a mai vezetőség rövid három hónap alatt megtett, hogy Beogradban rendet teremtett.

Milojkovics sértő szavait pedig oly tapintatlanságnak tartja, hogy válaszára sem méltatja. Az elnök ezután sajnálatát fejezte ki, hogy a Beogradban megjelent két sportlap megbukott. „A szövetség nem adhat ki egy sportlapot” — mondta. — „mert egyet vesznek és tízen olvassák.” A „Politika” című napilap lesz ezután az alszövetség hivatalos közlönye. Ezekután még megkérdezi a közgyűlést, elfogadják-e ezen megjegyzéseit a Milojkovics által emelt vádakkal szemben. Erre a közgyűlés 29:2 arányban bizalmat szavazott a volt tisztikarnak.

Simonovics terjesztette ezután a közgyűlés elé az általa kidolgozott tavaszi programot.

Ő bajnoki mérkőzéseket javasol 10 elsőosztályú csapat részére, melyek között 7 beográdi, 1 kragujeváci és 3 novisadi foglalna helyet. A bajnokságra minden egyesület 15 játékosal nevezne (!) 11 első és 4 tartalékcsapatbelivel. Más játékos nem vehetne a bajnokságban részt (!!). A 11 játékos viszont nem szerepelhet soha a II. csapatban (reserve timovi). A bajnokságot minden körülmények között le kellene játszani 9 hónapon belül.

(Ez a játékosok számához kötött igazolási és szerepeltetési állapot nem fog bevélni. Szerk.)

A közgyűlés hangos helyesléssel elfogadta az indítványt. A szabályok végleges megállapítását azonban a bíróságnak adta ki.

Simon, a novisadi OSKV képviselője emelkedett szólásra ezután. Ennyit mondott: „Bejelentem egyesületem nevében, hogy az OSKV minden körülmények között a beográdi alszövetség kebelében óhajt tovább működni.” Erre Lederer, a novisadi J. Makkabi képviselője szólt fel és rámutatva a novisadi irhatatlan állapotokra, mint a játékosvándorlás, programnékültség, stb. Kívánja azon kívánságát tolmácsolni, engedjék őket a subotical alszövetségben tovább működni. (Mindkét felszólalás igen időszerűen volt. A Szerk.) Lederer szavaira megjegyezte az elnök, hogy értesült már arról, hogy vannak Novisadon egyesületek, amelyek Subotican át észak felé gravitálnak.

Erre Kádics a NAK megbízottja kéri szót. Visszatérve az elnök megjegyzésére leszögezte, hogy értesülése téves, vagy rosszakaratu információ alapszik. A gyanúsítást kereken visszautasítja, annál is inkább, mivel az az egyesületek tagjait, de különösen a saláv nemzetiségű tagjait sértően érinti. A NAK egy sportegyesület, amelynek minden eddigi sporttevékenysége garancia. A politikának romboló bacillusai nálunk sohasem tudnak elhelyezkedni. — mondta. — „Ha a novisadi egyesületek közül gondoltunk — mert gondoltunk, — a subotical alszövetségre, úgy azt a beogradi alszövetség mentőkezelésének kell betudni, amellyel még a beogradi egyesületek sincsenek megelégedve.

Még kevésbé mi, az egészen elhanyagolt „vidékiek”. — Örömet fejezte ki a mai kurzus változásán és kijelentette, hogyha az alszövetség most tényleg szívére veszi a novisadi egyesületek létezését és az előbb elhangzott Simonovity tervezetet tényleg megvalósítja, — egyetem lesz a novisadi egyesületek között, amely a beogradi alszövetségtől való elszakadásra gondolna. — Az elnök és a közgyűlés megelégedésével vette Kádics szavait és a bírósági ügyet ismét felkérte, hogy minél előbb dolgozza ki a szabályokat, mert a vidéki egyesületeket nem szabad program nélkül hagyni a tavaszra.

A tisztikar választás eredményét holnap számunkban közöljük.

Felolvas szerkesztő: Dr. Szalósi Rezső.
Kiadótulajdonos: Fábó Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

EGY IDŐSEBB kisegítő SZAKÁCSNÓ ajánkozik egy jobb polgári házba. Cim a kiadóban. 1-3

IZLÉSES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1.

Hirdetések.

Szatócs üzlet

lakással együtt eladó Groblyanska (Alkotmány)-utca 18. 2170 1-2

3 szoba berendezés

azonnal eladó. Bővebbet a

Városi Gyógyfürdő

éttermében. 2174-1-3

Mindenféle cipőfelsőrészkészítést

elvállalok 1922. január hó 1-étől.

HEINTZL RUDOLF Novisad

Vásár-u. 13. 2173 2-2

APOLLO MOZGÓ

JAN. HÓ
3-4

A megfagyott gyermek

Eötvös József balladája után dráma négy felvonásban

DIÓT

2160-2-3

finomat, papírhéjast kínál legolcsóbb árban BOŠKO DRAGIĆ Novisad, Pašić utca 19. szám alatt. Telefon 90.

NAGYBAN. BÁLI UJDONSÁGOK. KICINYBEN.

STEVAN M. DUNDJEROV

ujjonnan megnyitott kézműváru kereskedésében PÉTER KIRÁLY (FŐ) UTCA 13. SZÁM ALATT a legszebb estélyi színekben és legizlésebb kivitelben raktáron vannak minden minőségben Selymek, Creppe de Chine, Creppe Georgette sima és himzett, Grenadine, Etamine, BATISZTOK, Volants, francia és Schweizi gyártmányok azonkívül

Menyasszonyi kelengyék minden színben

téli árukban végeladás, a legolcsóbb árak mellett u. m.: férfi és női szövetek, Barhetok, Bársony, Bársony-Plüs stb. nagy választékban. Gyors kiszolgálás! Szabott árak! Számos látogatást kér

STEVAN M. DUNDJEROV, ~ NOVISAD

2106 1-2

KRUMESZ PÁL

Szállítási és fuvarozási vállalkozó-

nál Novisád, Futaki-ut 82. szám, azonnal eladó 12 drb. igásló és 2175 egy drb. 20 HP-os villanymotor.

Két nagy ház Péterváradon

egymás mellett, a vasuti állomás melletti parkkal szemben, számos helyiséggel, udvarral és kerttel 1300 négyzetű területen, a legjobb állapotban, alkalmas egy kellemes lakáscélokra, mert közel van Ujvidékhez, mint nagy vállalatok elhelyezésére,

szabad kézből eladó,

együtt vagy külön-külön.

Érdeklődni lehet Dr. Stevan Simeonovics — Čokić ügyvédnél Srem, Karlovci.

EGY UJ IRÓASZTAL

2172 olcsón eladó. Cim: Gyik utca 2.

Eladó VILLA

a Tisztviselőtelepen. Egy modern 5 szobás uri lakás eladó. A lakást átadnám. — Bővebbet a tulajdonosnál

2143 2-2 SZABÓ, Bocskay-u. 3. szám.

KIADÓ RAKTÁRHELYISÉG

NEK alkalmas nagy

Pincehelyiség

Futaki utca 46. szám

Szállítási- és fuvarozási vállalat
KRUMESZ P.
Ujvidék Futaki utca 82. szám alatt. Elvállal helybéli és vidéki áru fuvarozást és áru raktározást.
Telefon: 270.